

سپریم کورٹ دا اہم فیصلہ: سلوا-جڈم غیر قانونی

پنج جولائی ۲۰۱۱ نوں ہندوستان دی سپریم کورٹ نے ہندوستان دی ریاست آتے چھتیسگرھ صوبے دی سرکار خلاف اک بہت ہی اہم فیصلہ سنایا ہے۔ جسٹس نجہر آتے جسٹس ریڈی نے ایہ فیصلہ، پروفیسر نندنی سندر، رام چندر گہا آتے ہورناں دی اک اپیل تے سنوائی کردے ہوئے دتا ہے۔

پچھلے کجھ سالوں توں چھتیسگرھ وچ کبائلی لوکاں دا اپنے ہکاں دی راکھی لئی گھول اک ہتھیار بند گھول دا روپ اختیار کر چکا ہے۔ آدیواسی قبیلے آتے ہور لوک اس علاقے وچ اپنے ہکاں آتے قدرتی وسیلیاں دی راکھی لئی زندگی موت دی لڑائی لڑ رہے ہن۔ کئی تہانواں تے اس گھول دی اگوائی ماؤوادی جتھیندیاں کر رہیاں ہن۔ ہندوستانی ریاست آتے چھتیسگرھ دی سوبائی سرکار نے اس گھول نوں طاقت نال کچلن لئی پولیس، نیم فوج آتے فوج اوتھے بھیجی ہوئی ہے پر لوکاں نوں کچلن وچ ناکام رہے ہن۔

سرکاری پھورس دے نال نال چھتیسگرھ سرکار آتے کیندری سرکار نے کجھ سالوں توں مکامی گنڈیاں دی بھرتی کر کے سلوا جڈم نام دی اک فوج وی کھڑی کیتی ہوئی ہے جس دا کم لوکاں تے ظلم کرنا تے اوناں نوں ڈراؤنا دھمکاؤنا ہے۔ گنڈیاں دے اس ٹولے سلوا جڈم نوں سرکار ہتھیار آتے ہور سہولتاں دے رہی ہے۔ کیندر آتے چھتیسگرھ سرکار دا دعویٰ ہے کہ گنڈیاں دی ایہ فوج امن قانون قائم رکھن لئی بہت ضروری ہے کیونکہ اس وچ مکامی لوکاں دی بھرتی کیتی گئی ہے جو ماؤوادیاں آتے ہورناں دی

سوہ رکھن وچ ماہر ہن۔ - اس ٹولے نے سینکڑے ہی کبائلی
 لوکاں دے قتل تے عورتاں دے بلاتکار کیتے ہن۔ ۲۰۰۷ وچ وی
 سپریم کورٹ دے کئی جج، جوہن کہ جسٹس بالاکرشنن جسٹس کپاڈیا
 تے جسٹس آفتاب عالم، نے وی اس کیس دی سٹوائی دے دوران
 سرکار نوں ہدائت کیتی سی کہ سولین ٹولیاں نوں سرکار ولوں اس
 ترائ ہتھیار بند کرنا غیر-قانونی ہے تے سرکار اس کم توں باز
 آئے تے سلوا-جڈم نوں ہتھیار نہ دیوے۔ پر سرکار نے کئی
 گھیسل مار کے نہ صرف ایہ کم جاری رکھیا سگوں سپیشل پولیس
 افسر (ایشپیکووز) جاں کویا کمانڈوز ورگے ہور ہتھیار بند ٹولے کھڑے
 کیتے آتے پنجویں پاس مکاری منڈیاں نوں معمولی تنخواہاں دے
 کے اس وچ بہرتی کر کے غیر-قانونی طور تے ہتھیار بند کیتا تے سنگھرش
 کر رہے لوکاں نال لڑن لئی بھیجیا۔ کیندر آتے چھتیسگرھ
 سرکار کہندے رہے کہ سلوا جڈم نوں جتھیند کرن وچ اوناں
 دا کوئی ہتہ نہیں ہے، ایہ تاں ماؤوا دی آتے اوناں دے ہمدرد
 ایویں ہی رولا پا رہے ہن۔ اس سرکار نے نندنی سندر،
 جو جانی پیہچانی دلی یونیورسٹی دی پروفیسر ہے، دے خلاف وی
 کیس دائر کرن دی دھمکی دتی سی کیونکہ اوسنے چھتیسگرھ وچ
 کبائلی لوکاں تے ہو رہے ظلم آتے تشدد بارے اک رپورٹ
 لکھی سی۔ پروفیسر نندنی سندر، رام چندر گہا آتے ہورناں نے
 سپریم کورٹ وچ سلوا جڈم تے ہور ہتھیار بند ٹولیاں نوں جتھیند
 کرن لئی سرکار دے خلاف پٹیشن کیتی ہوئی سی۔ اوناں دے وکیلاں نے
 دلیل دتی سی کہ سرکار ولوں ایسا کرنا سنویدھان آتے آئین
 دے خلاف ہے۔ جہڑا وی کوئی ظلم آتے تشدد دے خلاف آواز اٹھاؤندا
 ہے چھتیسگرھ دی سرکار اوسنوں ماؤوا دی کہہ کے ڈرکاری ہے۔

جسٹس نجھر آتے جسٹس ریڈی نے اپنے فیصلے وچ وستار نال

ہندوستان وچ نیو لبرل ڈویلپمینٹ دا جائزہ لیندیاں کیہا کہ
 پچھلے کجھ سالن وچ سرکار آتے ریاست ولوں ٹھوسیاں گئیاں نیتیاں
 آتے آرتھک اجنڈے نے غریب لوکاں دا گھان کیتا ہے۔ اس کر کے
 لوکاں وچ غصہ آتے روہ ہے۔ لوک ایویں ہی سرکار دے خلاف
 ہتھیار نہیں چکدے۔ ہندوستانی ریاست انہاں سیاسی آتے سماجی مثلیاں
 نوں حل کرن دے بجائے اوناں نوں صرف اک امن آتے قانون
 دا مثلاً بنا کے حق منگدے لوکاں تے تشدد کرن دا راہ اختیار
 رہی ہے۔ سرکاری وکیلاں دی دلیل سی کہ ایشپیقوؤزہ (سلوا جڈم
 دا نواں اوتار) امن آتے قانون لئی بہت ہی ضروری ہے۔ عدالت
 نے اس دلیل نوں ٹھکرا دتا آتے اپنے فیصلے وچ کیہا کہ
 ایہ دلیل سنویدھان دے خلاف ہے تے سولیناں نوں ہتھیاربند
 کر کے لڑائی وچ جھوکتا غیر-سنویدھانک ہے۔

سارے ایہ گل جاندے ہن کہ سلوا جڈم تے ایشپیقوؤزہ نے
 لوکاں دے خلاف بڑے گھناؤ نے جرم کیتے ہن۔ اپنے فیصلے وچ
 عدالت نے چھتیسگرھ دی سرکار نوں حکم دتا ہے کہ سلوا
 جڈم، کویا کمانڈو آتے سپیشل پولیس افسراں دے ہتھیاربند ٹولیاں
 نوں اک دم بہنگ کر کے اوناں دے ہتھیار فوراً واپس لئے جان
 آتے سلوا جڈم جاں کویا کمانڈوز دے جنہاں بندیاں نے کوئی
 جرم کیتے ہن اوناں خلاف ایفائیقارہ درج کر کے آتے گھو نال
 تفتیش کر کے مقدمے چلائے جان۔ عدالت نے شیبیقائیہ نوں وی حکم
 دتا ہے کہ اس بارے چھ ہفتیاں وچ رپورٹ عدالت نوں دتی
 جاوے کہ کیہ کیتا ہے۔ جسٹس نجھر آتے جسٹس ریڈی نے اپنے
 اس فیصلے راہیں حق آتے سچ تے پہرہ دے کے اپنا فرض سہی
 نبھایا ہے۔

عدالت نے ۵۸ صفیاں دے اس فیصلے وچ منموہن سنگھ اتے ہورناں
ولوں چلائے ہوئے وگریہار موشی اتے سماجی اجنڈے نوں پُرزور بہنڈیا
ہے۔ منموہن سنگھ اتے اوسدی سرکار نوں جے ماڑی جہی وی سنگ
ہووے تاں اوناں نوں استعفا دے دینا چاہیدا ہے پر منموہن سنگھ
تے اوہدی سرکار نوں شرم کتھے ہے اوہ تاں سگوں سپریم کورٹ
دے اس فیصلے دے خلاف ریویو پٹیشن دائر کرن دیاں گلاں کر
رہے ہن۔